

בגמ': ורבי מאיר אמאי מחייב שוחט לעבודה זרה כיון דשחט בה פורתא אסרה אידך איסורי הנאה הוא ולא דמריה קא טבח.

הקישו בתוספות (ד"ה איסורי הנאה), ואם תאמר, ומאי טעמא דרבי מאיר דמחייב הכא, והא בפרק כיסוי הדם (חולין דף פה, א) מפרש טעמא דרבי מאיר דלא בעי שחיטה ראויה משום דגמר שחיטה משחטי חוץ, דדנין שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה מטביחה מטבח טבח והכך, אבל הכא דכתיב וטבחו, אדרבה אית לך למילף טפי טביחה מטביחה, ממאי דנילף טביחה משחיטה.

בפנים יפות (פר' משפטים) תירץ את קושיית התוספות, דרבי מאיר הולך לשיטתו, דסובר (עירובין סט) דמומר לדבר אחד הוי מומר לכל התורה כולה, ובהגהות אשר"י ושאר פוסקים כתבו בחולין (יד, א) גבי השוחט בשבת דלא נאסר מטעם שחיטת מומר, משום דבאותו שחיטה שנעשה בה מומר אין שחיטתו פסולה, (הובא בש"ך יורה דעה סימן ב' סקי"ז), וכתב עוד שם, דהחשוד על הגניבה דינו כמומר לשאר עבירות לענין בודק הסכין ונותן לו, נמצא לרבי מאיר שסובר מומר לדבר אחד הוי מומר לכל התורה כולה, ממילא שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, שהרי כל טביחה שחיטה שאינה ראויה היא כדין מומר לדבר אחד, משום שכבר נעשה מומר משעת הגניבה, (ואין לומר דעשה תשובה, דאם כן מאי בעי גביה כמו שאמרו להלן צד, ב), וכיון דלרבי מאיר כבר נעשה מומר בשעת הגניבה ואין יכול לעשות שליח, לפיכך אמר רבא, מה מכירה על ידי אחר בלא שליחות, אף טביחה על ידי אחר בלא שליחות.

★★

בגמ': ורבי מאיר סבר לה רבי יעקב.

ומבואר דלדעת רבי מאיר, אם גנב שור הנסקל וטבחו מתחייב בד' וה'.

בשו"ת עונג יום טוב (סי' כד) הקשה, הרי אין הגנב מתחייב בד' וה' אלא אם כן משך, ושור הנסקל הרי אסור בהנאה, וכיצד קנה הגנב.

ומה דאסור לאכול הוא תוצאה מאיסור הנאה, וכיון דאיסור הנאה לא ילפי' מהקדש א"כ מהיכן יש איסור אכילה.

ובספר ביאורים והערות להגאון רי"מ קנובלוביץ שליט"א כתב דיש מקום לתרץ, דקודש האמור כאן אין הכוונה להקדש בדק הבית דזה באמת אסור רק בהנאה, אלא הכוונה על קדשי מזבח דשם יש גם איסור אכילה וגם איסור הנאה.

ועוד אפשר לתרץ ע"פ שיטת הרמב"ם בספר המצוות מצוה קפז (עי' בספר דרוש וחדוש להגרע"א על מס' פסחים תחילת פ' כ"ש שהביא יסוד זה בשם המל"מ והוא כתב שם דהתוס' חולקים ע"ז) דאיסור אכילה ואיסור"נ אינם שני ענינים נפרדים, אלא כל איסור אכילה עיקר אסורו מחמת ההנאה, היינו דמה דאסור לאכול הוא תוצאה מחמת שאסור להנות, אלא דאכילה היא דרגה היותר גדולה בהנאה שהוא הנאה היותר מושלמת ובמקום שאסור באכילה הכונה שרק הנאה המושלמת ביותר אסרה התורה, ואילו סתם הנאות לא אסרה התורה, ו"איסורי הנאה", פירושם שהתורה אסרה גם הנאות שהם פחות.

ולפי"ז מובן יותר, דאיסור אכילה הוא ג"כ איסור"נ וזה למדים מעשה שבת מקודש דעכ"פ הנאה גדולה כאכילה אסור, ומאידך, יש מעוט דלא נלמד משם ששאר הנאות שהם הנאות קטנות אסורים עכ"ד.

דף ע"א ע"ב

בגמ': אלא למ"ד דרבנן אמאי פטרי רבנן.

הכתב סופר (שו"ת אבהע"ז סכ"ב) תמה דאיך מקשה כן בפשיטות, והא י"ל דגם אם מעשה שבת דרבנן, מ"מ שחיטה שאינה ראויה איקרי, וכדמצינו בפ"ב דסוכה דס"ל לר"י דסוכה ע"ג בהמה וע"ג האילן פסולה משום דאינה ראויה לשבעה, אע"ג דמדאורייתא ראויה היא לשבעה.

ותירץ הכתב סופר דשאני הכא בשחיטה דמאחר דמעשה שבת רק דרבנן, ממילא ודאי שם בשר שחוטה עלה לענין להוציאה מידי איסור נבילה דאורייתא, וע"כ גם לשאר מילי בכלל שם שחוטה עלה ושחיטה ראויה איקרי, ועע"ש.

★★